

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1996-1997

9 AVRIL 1997

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et les États-Unis d'Amérique concernant l'entraide judiciaire en matière pénale, et Annexe, signée à Washington le 28 janvier 1988

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	12
Convention entre le Royaume de Belgique et les États-Unis d'Amérique concernant l'entraide judiciaire en matière pénale	13
Avant-projet de loi	25
Avis du Conseil d'État	26

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1996-1997

9 APRIL 1997

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika aangaande de rechtshulp in strafzaken, en Bijlage, ondertekend te Washington op 28 januari 1988

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	12
Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika aangaande de rechtshulp in strafzaken	13
Voorontwerp van wet	25
Advies van de Raad van State	26

EXPOSÉ DES MOTIFS

Le projet de loi qui vous est soumis par le gouvernement tend à l'approbation de la Convention avec les États-Unis concernant l'entraide judiciaire en matière pénale, qui a été signée à Washington le 28 janvier 1988.

GÉNÉRALITÉS

Les principes qui régissent la présente Convention sont exposés dans les commentaires accompagnant l'article 1er. Ils sont assez parallèles aux principes régissant la Convention européenne concernant l'entraide judiciaire en matière pénale.

Les principales particularités de la Convention découlent du fait que les deux parties possèdent des systèmes juridiques fort différents. Le système de la «common law» en vigueur aux États-Unis diffère fondamentalement du système du continent européen en vigueur en Belgique.

Les règles de preuve en particulier présentent des différences considérables. Une attention particulière y est dès lors consacrée en plusieurs endroits de la Convention (article 1er, paragraphe 4, article 8 et article 16, paragraphe 2). Il existe également différents types de moyens de coercition. Ainsi, il peut être imposé, conformément à la législation américaine, à une personne citée à comparaître pour témoigner, de produire des documents, des dossiers ou des éléments de preuve (article 6).

Enfin, la Convention comprend certaines dispositions qui ne figurent pas dans les conventions classiques en matière d'entraide judiciaire.

Elle contient en premier lieu un certain nombre de règles concernant les gains illicites (article 12), dont fait évidemment partie l'argent «blanchi» provenant du trafic de drogues. Dans ce contexte, un projet de loi sur la coopération internationale en matière de saisies et de confiscations a récemment été élaboré au niveau du droit interne.

La Convention limite également la possibilité de refuser l'entraide judiciaire sur la base du caractère politique d'une infraction (article 13). Cette disposition doit être interprétée dans le cadre d'une amélioration des instruments conventionnels conçus pour lutter contre le terrorisme international.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Het ontwerp van wet dat de regering u ter besprekking voorlegt, strekt tot goedkeuring van de Overeenkomst met de Verenigde Staten aangaande de rechtshulp in strafzaken, op 28 januari 1988 te Washington ondertekend.

ALGEMEEN

De beginselen die deze Overeenkomst beheersen vindt men uiteengezet in de toelichting bij artikel 1. Zij zijn vrij gelijklopend met deze waarop het Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken steunt.

De belangrijkste bijzonderheden aan deze Overeenkomst houden verband met het feit dat de Partijen twee sterk verschillende rechtsstelsels bezitten. Het in de Verenigde Staten geldende «common law»-stelsel wijkt fundamenteel af van het in België geldende continentaal-Europese rechtsstelsel.

Met name het bewijsrecht vertoont aanmerkelijke verschillen en met het oog daarop is op verschillende plaatsen in de Overeenkomst daaraan bijzondere aandacht besteed (artikel 1, paragraaf 4, artikel 8 en artikel 16, paragraaf 2). Ook bestaan er verschillen in typen dwangmiddelen. Zo kan een persoon die is opgeroepen om te getuigen onder het Amerikaanse recht verplicht worden tot het overleggen van stukken, dossiers of bewijsmateriaal. Ook daarmee houdt het verdrag rekening (artikel 6).

Tenslotte vindt men in de Overeenkomst een aantal bepalingen die in klassieke rechtshulpverdragen niet voorkomen.

Het bevat vooreerst een aantal regels in verband met op wederrechtelijke wijze bekomen winsten (artikel 12), waarvan met name het zogenaamd «witwassen» van druggeld een in het oog springend deelgebied is. Met betrekking tot deze materie werd op internrechtelijk vlak onlangs een wetsontwerp uitgewerkt dat tegemoet moet komen aan de internationale samenwerking inzake de tenuitvoerlegging van inbeslagnemingen en verbeurdverklaringen.

Daarnaast beperkt de Overeenkomst de mogelijkheid om rechtshulp te weigeren op grond van het politiek karakter van een misdrijf (artikel 13). De betreffende bepaling moet men zien in het kader van een verbeterd verdragsrechtelijk instrumentarium voor de aanpak van het internationaal terrorisme.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

Champ d'application

Le paragraphe 1er contient l'obligation conventionnelle pour les États contractants de s'accorder l'entraide judiciaire pour tout ce qui concerne la recherche, la poursuite et la répression des infractions.

Les termes «recherche» et «poursuite» se rapportent à l'instruction pénale (dans le sens large). Il est question de poursuite dès que le pouvoir judiciaire (juge d'instruction, juridiction d'instruction ou juridiction de jugement) est saisi d'un dossier pénal. Le terme «répression» vise l'imposition de peines et de mesures par le pouvoir judiciaire.

Il ne pourrait par conséquent pas être accordé d'entraide judiciaire en vertu de la présente Convention dans le cadre d'affaires déjà jugées, à savoir pour les recours en grâce, les révisions, les indemnisations pour détention inopérante, etc.

Le paragraphe 2 énumère un certain nombre de formes d'entraide judiciaire. Cette liste n'est pas limitative. Certaines formes particulières d'entraide, telles que les prises d'empreintes digitales, les reconstructions, les exhumations, les tests en laboratoire, tombent également sous l'application de la Convention.

Il ressort du paragraphe 3 que l'entraide n'est pas soumise aux règles en vigueur en matière d'extradition, à savoir au principe de la double incrimination. Les termes «toute infraction» impliquent que l'entraide sera accordée tant pour les crimes et les délits que pour les contraventions.

Le paragraphe 4 dispose clairement que la présente Convention n'attribue aucun droit aux particuliers en ce qui concerne l'obtention, la rétention et l'exclusion de preuves et qu'elle ne leur permet pas de s'opposer à l'exécution d'une demande.

Article 2

Localisation ou identification de personnes

La Convention ne vise pas les formes officieuses de l'entraide judiciaire internationale, qui consistent en des échanges d'informations entre services de police. Il est d'usage parmi les services de polices d'échanger directement, c'est-à-dire par l'intermédiaire de l'Organisation internationale de police criminelle (Interpol), des signalements de certaines personnes à l'étranger. Ces possibilités ne sont nullement limitées par les dispositions de l'article 2 de la Convention.

Cet article prévoit uniquement que, lorsque le dossier s'y prête, il peut également être fait usage des possibilités énoncées par la Convention. Dans ce cas, la communication se fera par les canaux indiqués à l'article 17 et, en ce qui concerne leur contenu, les

COMMENTAAR OP DE ARTIKELEN

Artikel 1

Toepassingsgebied

Paragraaf 1 bevat de verdragsrechtelijke verplichting om wederzijds rechtshulp te verlenen bij alles wat betrekking heeft op de opsporing, de vervolging en de bestrafting van misdrijven.

De termen «opsporing» en «vervolging» verwijzen naar het strafrechtelijk onderzoek (in ruime zin). Van vervolging is sprake zodra de rechterlijke macht (onderzoeksrechter, onderzoeksgericht of vonnisgericht) bij een strafzaak betrokken wordt. Met de term «bestrafting» doelt men op het opleggen van straffen en maatregelen door de rechterlijke macht.

Op grond van deze Overeenkomst zou rechtshulp dus niet verleend kunnen worden voor zaken die reeds de fase van berechting achter zich hebben, dit wil zeggen voor gratie, herziening, schadeloosstelling wegens onwerkbaarheid en dergelijke.

Paragraaf 2 geeft een opsomming van een aantal mogelijke vormen van rechtshulp. Deze opsomming is niet limitatief. Ook bijzondere vormen, bijvoorbeeld het nemen van vingerafdrukken, het houden van wedersamenstellingen, het doen van exhumaties of het verrichten van laboratoriumproeven, vallen onder de werking van het verdrag.

Uit paragraaf 3 blijkt dat rechtshulp niet onderworpen is aan de regels inzake de uitlevering, met name het beginsel van de dubbele strafbaarstelling. De termen «elk misdrijf» houden in dat rechtshulp wordt verleend zowel voor misdaden en wanbedrijven als voor overtredingen.

Paragraaf 4 stelt duidelijk dat particulieren uit deze Overeenkomst geen rechten putten wat het bekomen, achterhouden en uitsluiten van bewijzen betreft, evenals dat de Overeenkomst voor hen geen verzetsrecht inhoudt.

Artikel 2

Lokalisatie of identificatie van personen

De Overeenkomst laat zich niet uit over zogenaamde informele vormen van internationale rechts-hulp, bestaande uit informatie-uitwisseling tussen politiediensten. Het is gebruikelijk dat de signalering van bepaalde personen in het buitenland rechtstreeks tussen de politiediensten, dit is door tussenkomst van de Internationale Politieorganisatie (Interpol), wordt uitgewisseld. Die mogelijkheden worden in artikel 2 van de Overeenkomst geenszins ingeperkt.

Dit artikel bepaalt alleen dat, wanneer de zaak zich daartoe leent, ook gebruik kan worden gemaakt van de mogelijkheden die deze Overeenkomst biedt. De communicatie loopt dan langs de in artikel 17 aangegeven wegen en de verzoeken zullen, wat hun

demandes devront remplir les conditions requises à l'article 15. L'article 2 peut plus particulièrement être appliqué dans le cadre de demandes de signalement adressées aux États-Unis en vue d'une demande d'extradition.

Article 3

Remise de documents

Cet article doit être lu en tenant compte de l'article 15, paragraphe 2, lettre b), qui demande entre autres d'indiquer la relation du destinataire avec la procédure (inculpé, témoin, expert) et la manière dont la remise du document doit être effectuée (en personne ou non, envoi recommandé, etc.).

Le récépissé dont il est fait mention au paragraphe 3 doit être signé par le destinataire. Cette disposition ne permet pas que le document soit, par exemple, remis à une autre personne, comme prévu par l'article 35 du Code judiciaire et que cette dernière signe le récépissé.

Article 4

Comparution de témoins et experts dans l'État requérant

Le paragraphe 1 règle le cas où l'État requérant estime que la comparution personnelle d'un témoin ou d'un expert est particulièrement nécessaire et où il en fait mention dans la demande. L'État requis doit alors «inviter» ce témoin ou expert à comparaître. Il ressort en outre clairement du paragraphe 3 que ladite invitation ne constitue qu'une recommandation.

Les paragraphes 2 et 3 concernent tous les témoins et experts, qu'il y ait ou non eu une demande expresse de comparution personnelle.

La règle énoncée au paragraphe 3 découle d'un usage international selon lequel témoins et experts sont entièrement libres de se rendre ou non dans le pays requérant. Le terme «injonctions» recouvre toute une série de mesures de coercition, notamment des amendes.

Article 5

Communication des informations et objets en possession d'administrations ou d'organismes gouvernementaux

La lettre a) ne se rapporte qu'aux informations et objets publics, c'est-à-dire ceux qui sont accessibles au public.

La lettre b) concerne les informations et objets en possession des autorités et qui ne sont pas accessibles

inhoud betreft, moeten voldoen aan de vereisten van artikel 15. Van artikel 2 kan met name gebruikt gemaakt worden bij verzoeken om signalering aan de Verenigde Staten, die ter voorbereiding strekken van een verzoek tot uitlevering.

Artikel 3

Mededeling van stukken

Dit artikel gelezen moet worden in combinatie met artikel 15, paragraaf 2, littera b, waarin wordt verlangd dat onder meer wordt aangegeven in welke hoedanigheid de persoon voor wie het uit te reiken stuk bestemd is wordt aangeschreven (verdachte, getuige, deskundige, enz.) en op welke wijze de mededeling moet geschieden (al dan niet in persoon, toezending bij aangetekende brief, enz.).

Het ontvangstbewijs, waarvan sprake is in paragraaf 3, moet door de geadresseerde getekend worden. Deze bepaling laat niet toe dat de uitreiking aan een andere persoon, waarvan sprake in artikel 35 van het Gerechtelijk Wetboek, geschiedt en het ontvangstbewijs door hem wordt getekend.

Artikel 4

Verschijning van getuigen en deskundigen in de verzoekende Staat

Paragraaf 1 regelt het geval dat de verzoekende Staat oordeelt dat de verschijning in persoon van een getuige of deskundige in het bijzonder nodig is, en zij hiervan melding maakt in het verzoek. De aangezochte Staat moet dan deze getuige of deskundige «verzoeken» om aan de dagvaarding gevuld te geven. Dit verzoek is enkel een aanbeveling; dat blijkt eveneens uit paragraaf 3.

Paragrafen 2 en 3 hebben betrekking op alle getuigen en deskundigen, ongeacht of er een uitdrukkelijk verzoek is geweest om hen in persoon te laten verschijnen.

De in paragraaf 3 vastgestelde regel vloeit voort uit een internationaal gebruik volgens welke getuigen en deskundigen volledig vrij zijn zich al dan niet naar het verzoekende land te begeven. Onder «verplichting om te verschijnen» worden allerlei dwangmaatregelen verstaan, in het bijzonder geldboetes

Artikel 5

Mededeling van inlichtingen en overlegging van voorwerpen, in het bezit van overheidsbesturen of -instellingen

Littera a) betreft slechts openbare inlichtingen en voorwerpen, dit is die algemeen ter beschikking van het publiek staan.

Littera b) heeft betrekking op niet-openbare inlichtingen en voorwerpen waarover de overheid

au public. Ceux-ci comprennent toute une série de données, dont la documentation judiciaire, les registres de police, les dossiers fiscaux, etc. Étant donné qu'il s'agit de types très divers de données, ainsi que de types d'informations dont les autorités ne disposent pas actuellement, mais dont elles disposeront à l'avenir, les Parties contractantes ont convenu d'atténuer l'obligation conventionnelle générale et de laisser la communication des informations et objets susvisés à la discréction de l'État requis.

La même faculté est par conséquent accordée pour les renseignements d'ordre fiscal. En soi, l'entraide judiciaire en matière pénale n'est pas exclue de la Convention lorsqu'il s'agit du domaine fiscal. Toutefois, les renseignements précités ne seront communiqués que dans la mesure où cela est d'usage ou possible dans le cadre des procédures nationales.

Dans ce contexte, il est indiqué de vérifier le rapport entre les obligations prévues par la présente Convention et celles imposées par la Convention du 9 juillet 1970 entre le Royaume de Belgique et les États-Unis d'Amérique pour éviter la double imposition et empêcher l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu (*Moniteur belge* du 4 octobre 1972). Cette dernière convention contient une obligation, habituelle pour pareilles conventions, d'échange d'informations en vue de permettre l'application de la convention et d'empêcher toute fraude.

La différence entre les deux conventions réside dans le fait qu'aux termes de la convention conclue en matière fiscale l'échange d'informations a lieu entre les autorités fiscales des deux pays, tandis que, dans le cadre de la présente Convention, les contacts sont établis entre les autorités judiciaires.

En outre, la communication de renseignements dans le cadre de la convention en matière fiscale vise en première instance l'établissement de la cotisation en matière d'impôts (même si cette disposition n'empêche pas l'ouverture d'une instruction sur la base des renseignements obtenus), tandis que, dans le cadre de la présente convention, ne sont demandés que des renseignements concernant des instructions déjà en cours. En matière de délits fiscaux, la présente Convention constitue donc en un certain sens un supplément à la convention en matière fiscale.

Article 6

Audition de témoins et production de documents dans l'État requis

Cet article concerne l'audition de témoins dans le cadre de commissions rogatoires classiques et cite

beschikt. Hieronder valt een hele reeks van gegevens, onder andere de justitiële documentatie, politieregisters, belastingdossiers, enz. Omdat het om zeer uiteenlopende types van gegevens kan gaan en ook om vormen van informatie die thans niet, maar in de toekomst wel de overheid ter beschikking staan, zijn de overeenkomstsluitende Partijen overeengekomen de algemene verdragsverplichting hier af te zwakken tot een discretionaire bevoegdheid tot rechtshulpverlening.

Dit laatste is bij gevolg ook van toepassing op het verstrekken van belastinggegevens. Op zichzelf is rechtshulp in fiscale strafzaken niet van de werking van de Overeenkomst uitgesloten. Dergelijke gegevens zullen echter slechts worden verstrekkt op dezelfde voet als in nationale procedures gebruikelijk of mogelijk is.

In dit verband is het aangewezen de verhouding na te gaan tussen de verplichtingen onder deze Overeenkomst en de verplichtingen onder de Belgisch-Amerikaanse Overeenkomst ter voorkoming van dubbele belasting van 9 juli 1970 (*Belgisch Staatsblad* van 4 oktober 1972). Daar is een, in dergelijke overeenkomsten gebruikelijke, verplichting opgenomen tot uitwisseling van inlichtingen met het oog op de uitvoering van de overeenkomst en de voorkoming van fraude of belastingontduiking.

Het verschil tussen beide overeenkomsten is dat onder de belastingovereenkomst de uitwisseling van inlichtingen plaatsvindt tussen de belastingautoriteiten van beide landen, terwijl onder de onderhavige Overeenkomst de contacten worden gelegd tussen de justitiële autoriteiten.

Voorts strekt de informatieverstrekking onder de belastingovereenkomst in eerste aanleg ten behoeve van de vaststelling van aanslagen (ook al staat die bepaling er niet aan in de weg, dat op grond van verkregen informatie een strafrechtelijk onderzoek wordt geopend), terwijl de gegevens onder de onderhavige Overeenkomst uitsluitend worden gevraagd in verband met een reeds lopend strafrechtelijk onderzoek. De onderhavige Overeenkomst vormt aldus op het terrein van de fiscale misdrijven in zekere zin een supplement op de belastingovereenkomst. Zij heeft betrekking op een andere fase van de overheidscontrole op en het onderzoek naar de wijze van naleving van belastingverplichtingen.

Artikel 6

Het horen van getuigen en de overlegging van stukken in de aangezochte Staat

Dit artikel handelt over het horen van getuigen in de klassieke vorm van rogatoire commissies. Het

d'un trait l'audition de témoins et la production de documents, dossiers ou éléments de preuve. En effet, conformément au droit américain pareille production peut être imposée à toute personne citée à comparaître pour témoigner.

Le droit de l'État requérant reste évidemment d'application pour l'exécution des commissions rogatoires. Ceci découle du principe général énoncé à l'article 16, paragraphe 2. Dans un souci de clarté, il est indiqué à l'article 6, paragraphe 1er, que les dispenses légales de témoigner que la personne à entendre pourrait invoquer en vertu de la législation de l'État requérant, mais non sur la base de la législation de l'État requis, ne seront pas prises en considération.

Les autres paragraphes de l'article 6, concernant la présence de personnes concernées par l'exécution d'une demande d'entraide judiciaire. Ceci est particulièrement important dans le cadre de l'application du droit américain, puisque ce dernier autorise toujours l'inculpé à être présent lors de l'audition de témoins à charge et à faire subir à ces témoins un interrogatoire contradictoire. Cet article s'applique sans préjudice du principe selon lequel les autorités de l'État requis dirigent les opérations et sont responsables de l'exécution des demandes d'entraide judiciaire.

Article 7

Exécution des demandes de perquisition et de saisie

Le paragraphe 1er dispose que, dans la mesure permise par sa législation, chaque État contractant donne suite à une demande de perquisition ou de saisie, à condition que la demande contienne des informations justifiant une telle action au regard des lois de l'État requis.

Lorsqu'une demande de cette nature est adressée à la Belgique, les dispositions légales suivantes sont d'application.

L'article 11 de la loi du 15 mars 1874 sur les extraditions prévoit qu'en Belgique, il ne peut être donné suite à de telles demandes que pour l'un des faits énumérés à l'article 1er de la loi précitée. Ce dernier article limite les possibilités à des faits qui, conformément aux législations belge et étrangère, sont punissables d'une peine privative de liberté dont la durée maximale est supérieure à un an. Ceci signifie que le principe de la double incrimination s'applique aux demandes de perquisition et de saisie.

noemt in één adem met het geven van getuigenissen het overleggen van stukken, dossiers of bewijsmateriaal. Naar Amerikaans recht kan een persoon die is opgeroepen om te getuigen immers tot dergelijke overlegging steeds worden verplicht.

Uiteraard blijft ook op de uitvoering van rogatoire commissies het recht van de aangezochte Staat toepasselijk. Dit vloeit voort uit het algemene beginsel, neergelegd in artikel 16, paragraaf 2, Voor alle duidelijkheid wordt in artikel 6, paragraaf 1 erop gewezen dat een beroep op verschoningsrechten, die de te horen persoon onder het recht van de verzoekende Staat zou kunnen doen gelden, maar niet onder het recht van de aangezochte Staat, niet opgaat.

De overige paragrafen van artikel 6 regelen de aanwezigheid van belanghebbenden bij de uitvoering van het rechtshulpverzoek. Dit is met name voor de toepassing van het Amerikaanse recht van wezenlijk belang, omdat volgens dit recht een verdachte altijd het recht heeft aanwezig te zijn bij het verhoor van getuigen à charge en de gelegenheid moet hebben, die zelf ook aan een kruisverhoor te doen onderwerpen. Het artikel doet echter niet af aan het uitgangspunt dat de leiding van en de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van rechshulpverzoeken ligt bij de autoriteiten van de aangezochte Staat.

Artikel 7

Uitvoering van verzoeken tot huiszoeking en inbeslagneming

Paragraaf 1 bepaalt dat elke overeenkomst-sluitende Staat, voor zover zijn wetgeving zulks toelaat, gevolg geeft aan een verzoek tot huiszoeking of inbeslagneming, op voorwaarde dat het verzoek gegevens bevat die een dergelijke handeling rechtvaardigen ten aanzien van de wetten van de aangezochte Staat.

Indien een verzoek van deze aard gericht wordt tot België, zijn de volgende wettelijke bepalingen van toepassing.

Artikel 11 van de Uitleveringswet van 15 maart 1874 schrijft voor dat aan dit verzoek in België slechts gevolg mag worden gegeven wegens een der feiten in artikel 1 van genoemde wet voorzien. Dit laatste artikel beperkt de mogelijkheden tot feiten die luidens de Belgische en de buitenlandse wet strafbaar zijn met een vrijheidsstraf waarvan de maximumduur groter is dan één jaar. Dit betekent dat terzake verzoeken tot huiszoeking en inbeslagneming het beginsel van de dubbele strafbaarstelling gelding heeft.

Le paragraphe 2 établit le principe que l'État requis peut disposer des objets qui lui ont été remis, sauf stipulation contraire de la part de l'État requis.

Article 8

Procédures relatives à l'admissibilité de la preuve

Le paragraphe 1er concerne les procédures particulières suivies par l'État requis, à la demande de l'État requérant, dans le cadre de l'exécution d'une demande prévue aux articles 5, 6 et 7. Cette disposition doit assurer l'admissibilité d'objets remis ou saisis, en particulier selon le droit américain.

Le paragraphe 2 a été spécialement écrit à des fins américaines. Dans le cadre de la procédure pénale américaine, il est essentiel d'établir que les objets saisis qui sont produits à l'audience, n'ont, entre leur saisie et la production à l'audience, pas été échangés, ni été en possession de personnes non qualifiées. A l'audience, il convient d'établir la «chain of custody», c'est-à-dire tous les moments auxquels les objets sont passés d'une main à une autre. Il est important que cette «chain of custody» n'ait pas été interrompue, notamment à l'égard d'objets saisis à l'étranger.

C'est la raison pour laquelle ce paragraphe prévoit que toute personne ayant eu l'objet en sa possession à partir du moment de la saisie fournit des attestations. Celles-ci doivent être conformes au formulaire annexé à la présente Convention. Si cette procédure est suivie, la fiabilité des éléments de preuve saisis et remis ne pourra plus être contestée juridiquement aux États-Unis.

Article 9

Transfèrement vers l'État requérant de personnes détenues dans l'État requis

Cet article concerne le transfèrement temporaire de personnes détenues se trouvant sur le territoire de l'État requis.

Conformément à l'article 1er, la personne détenue, dont la comparution en personne est demandée, ne peut être transférée que si deux conditions sont remplies. La deuxième condition peut être considérée comme un motif de refus de portée générale.

Paragraaf 2 stelt als principe dat de verzoekende Staat over de voorwerpen die haar zijn overgedragen kan beschikken, behoudens andersluidend beding vanwege de aangezochte Staat.

Artikel 8

Procedures betreffende de toelaatbaarheid van het bewijs

Paragraaf 1 heeft betrekking op bijzondere procedures die de aangezochte Staat, op vraag van de verzoekende Staat, volgt bij de uitvoering van een verzoek bepaald in de artikelen 5, 6 en 7. Deze bepaling moet de toelaatbaarheid van overgelegde of in beslag genomen voorwerpen verzekeren, in het bijzonder naar Amerikaans recht.

Paragraaf 2 is speciaal voor Amerikaanse doeleinden geschreven. Het is voor het Amerikaanse strafprocesrecht van wezenlijk belang dat ten aanzien van in beslag genomen voorwerpen, die ter terechtzetting worden overgelegd, vaststaat dat deze tussen de inbeslagname en de overlegging ter terechtzitting niet zijn verwisseld of in handen van onbevoegden zijn geweest. Men moet ter terechtzitting de zogenaamde «chain of custody» aantonen, dit wil zeggen alle momenten dat de voorwerpen van de ene hand in de andere zijn overgegaan. Met name ten aanzien van in het buitenland in beslag genomen voorwerpen is het belangrijk dat deze «chain of custody» niet verbroken is geweest.

Daarom voorziet deze paragraaf in een regeling waarbij attesteren worden opgemaakt door iedere persoon die het voorwerp in zijn bezit heeft gehad vanaf het ogenblik van de inbeslagneming. Deze attesteren moeten in overeenstemming zijn met het formulier dat bij deze Overeenkomst in bijlage is gevoegd. Als dit zo geschiedt, kan de betrouwbaarheid van het in beslag genomen en overgegeven bewijsmateriaal in de Verenigde Staten niet meer in rechte in twijfel worden getrokken.

Artikel 9

Overbrenging naar de verzoekende Staat van personen die in de aangezochte Staat in hechtenis verkeren

Dit artikel heeft betrekking op de tijdelijke overbrenging van gedetineerden die zich bevinden op het grondgebied van de aangezochte Staat.

Volgens paragraaf 1 moet de gedetineerde wiens verschijning in persoon wordt verzocht, slechts worden overgebracht indien voldaan wordt aan twee voorwaarden. De tweede voorwaarde kan worden beschouwd als een weigeringsgrond met algemene strekking.

Le paragraphe 4 *in fine* dispose que la nationalité ne peut être invoquée pour refuser le renvoi de personnes détenues.

Article 10

Transfèrement vers l'État requis de personnes détenues dans l'État requérant

Cet article prévoit le transfèrement temporaire de personnes détenues se trouvant sur le territoire de l'État requérant. Pour le reste, cet article est identique à l'article 9.

Article 11

Application des articles 9 et 10

Le paragraphe 1er, lettre b), accorde aux détenus temporairement transférés, l'immunité à l'égard de poursuites, de détentions ou d'autres restrictions de sa liberté individuelle pour des faits ou condamnations antérieurs au transfèrement. L'immunité ne peut être levée que dans les circonstances prévues à la lettre b).

Le paragraphe 3 qui exclut la procédure d'extradition pour la reconduction de détenus, doit, si le cas se présente, être lu conjointement avec l'article 9, paragraphe 4, et l'article 10, paragraphe 3.

Article 12

Gains illicites et restitution aux victimes

Cet article se rapporte à tous les gains acquis de manière illicite. Chacun des États contractants s'engage à accorder de l'entraide judiciaire «dans les limites permises par son droit interne applicable au moment de la demande». La «confiscation de gains acquis de manière illicite» prévue à cet article, ne pourra toutefois être appliquée qu'après approbation du projet de loi sur la coopération internationale en ce qui concerne l'exécution de saisies et de confiscations qui vous a été soumis il y a peu.

Par ce projet, la Belgique respecte ses engagements au niveau international. En l'occurrence, il s'agit de la Convention de Vienne du 20 décembre 1988 contre le trafic illicite de stupéfiants et de substances psychotropes. La Belgique a déjà signé, mais pas ratifié cette Convention, conclue dans le cadre des Nations unies. Au niveau du Conseil de l'Europe a été conclue, le 8 novembre 1990, la Convention relative au blanchiment, au dépistage, à la saisie et à la confiscation de produits du crime, convention signée

Paragraaf 4 *in fine* bepaalt dat het staatsburgerschap niet kan ingeroepen worden om het terugbrengen van gedetineerden te weigeren.

Artikel 10

Overbrenging naar de aangezochte Staat van personen die in de verzoekende Staat in hechtenis verkeren

Dit artikel voorziet in de tijdelijke overbrenging van gedetineerden die zich bevinden op het grondgebied van de verzoekende Staat. Voor het overige is dit artikel identiek met artikel 9.

Artikel 11

Toepassing van de artikelen 9 en 10

Paragraaf 1, littera b), biedt aan gedetineerden die tijdelijk worden overgebracht immuniteit tegen vervolging, hechtenis of andere vrijheidsbeperkingen voor feiten of veroordelingen die voorafgingen aan de overbrenging. Die immuniteit kan alleen worden opgeheven door de omstandigheden bedoeld in littera c).

Paragraaf 3, die de uitleveringsprocedure uitsluit voor het terugbrengen van gedetineerden, moet desgevallend gelezen worden in samenhang met artikel 9, paragraaf 4 en artikel 10, paragraaf 3.

Artikel 12

Wederrechtelijk verkregen winsten en restitutie aan de slachtoffers

Dit artikel heeft betrekking op alle op wederrechtelijke wijze bekomen winsten. Ieder overeenkomstsluitende Staat verbindt zich ertoe rechtshulp te verlenen «voor zover zijn intern recht toepasselijk op het ogenblik van het verzoek zulks toestaat». Ten einde dit artikel te kunnen toepassen wat betreft het aspect van de verbeurdverklaring van de op wederrechtelijke wijze verkregen winsten, zal de goedkeuring van het aan u onlangs voorgelegde ontwerp van wet betreffende de internationale samenwerking inzake de tenuitvoerlegging van inbeslagnemingen en verbeurdverklaringen moeten worden afgewacht.

Met dit ontwerp van wet komt België ook tegemoet aan de verbintenissen die het op internationaal vlak heeft aangegaan. Het betreft de Overeenkomst van Wenen inzake de onwettige handel in verdoende middelen en psychotrope stoffen van 20 december 1988. Deze Overeenkomst, in het kader van de Verenigde Naties, werd door België reeds ondertekend maar moet nog worden geratificeerd. Op het niveau van de Raad van Europa werd tevens op 8 november 1990 de Overeenkomst inzake inter-

par la Belgique à cette même date. Le but essentiel du projet de loi en question est de régler la coopération internationale en la matière dans le cadre de la législation interne.

Article 13

Limites de l'entraide judiciaire

Les paragraphes 1er et 2 prévoient les cas dans lesquels l'entraide judiciaire peut être refusée.

Le paragraphe 1er, lettre *a*), contient un motif de refus de portée générale. les mots «les intérêts publics essentiels» se rapportent aux seuls intérêts de l'État et pas à ceux de personnes privées. Néanmoins, cette notion peut comprendre des intérêts économiques.

Le paragraphe 2, alinéa 1er, dispose que l'État requis peut refuser l'entraide judiciaire lorsque la demande est relative à une infraction politique. Conformément à l'alinéa 2, cet alinéa ne s'applique toutefois pas aux infractions que les États contractants ont la faculté de ne pas considérer comme politiques en vertu d'autres conventions auxquelles ils sont partie.

Dans l'avenir, la Convention additionnelle en matière d'extradition entre Royaume de Belgique et les États-Unis d'Amérique en vue de promouvoir la répression du terrorisme, signée le 17 mars 1987, pourrait comprendre des dispositions en ce sens. Cette convention, qui n'est pas encore entrée en vigueur, prévoit, à l'égard de certaines infractions particulièrement graves, des exceptions au principe qui veut qu'une infraction ne donne pas lieu à une extradition lorsqu'elle possède un caractère politique. Dans certains cas, ces exceptions sont facultatives; dans d'autres cas elles sont obligatoires. Dans les deux hypothèses, la Belgique devra par conséquent donner suite à une demande d'entraide judiciaire.

Le paragraphe 3 prévoit que toute décision de refuser l'entraide judiciaire devra être précédée d'une consultation.

Article 14

Protection du caractère confidentiel

Cet article oblige l'État requis, lorsque l'État requérant en exprime le souhait, de sauvegarder le caractère confidentiel d'une demande et de son contenu.

nationale samenwerking op het gebied van de opsporing, de inbeslagneming en de verbeurdverklaring van zaken die voortkomen uit misdadige activiteiten gesloten. Deze Overeenkomst werd op dezelfde datum door België ondertekend. Het ontwerp van wet waarvan sprake heeft essentieel tot doel de internationale samenwerking terzake in het interne recht te regelen.

Artikel 13

Beperkingen van de rechtshulp

De paragrafen 1 en 2 bepalen in welke gevallen de rechtshulp kan worden geweigerd.

Paragraaf 1, littera *a*) bevat een weigeringsgrond met algemene strekking. Met «wezenlijke algemene belangen» wordt bedoeld de belangen van de Staat en niet die van particuliere personen. Dit begrip kan nochtans ook economische belangen omvatten.

Paragraaf 2, alinea 1, stelt dat de aangezochte Staat rechtshulp kan weigeren indien ze betrekking zou hebben op een politiek misdrijf. Luidens alinea 2 is deze paragraaf echter niet van toepassing op misdrijven waarvoor de overeenkomstsluitende Staten de mogelijkheid hebben ze niet als politiek te beschouwen op verdragsrechtelijke grond.

Deze verdragsrechtelijke grond zal men in de toekomst eventueel vinden in de Aanvullende Overeenkomst inzake uitlevering tussen België en de Verenigde Staten ter bevordering van de bestrijding van het terrorisme, ondertekend op 17 maart 1987; deze overeenkomst is nog niet in werking getreden. Daarin worden voor bepaalde bijzonder ernstige misdrijven uitzonderingen gemaakt op het principe van niet-uitlevering wegens het politiek karakter van het misdrijf. Deze uitzonderingen zijn in bepaalde gevallen facultatief, in andere gevallen verplichtend. In beide situaties zal België dus gevolg moeten geven aan een verzoek tot rechtshulp.

Paragraaf 3 stelt een overlegprocedure in, die elke beslissing tot weigering van rechtshulp moet voorafgaan.

Artikel 14

Bescherming van de vertrouwelijke aard

Dit artikel legt de aangezochte Staat de verplichting op, indien de verzoekende Staat dit wenst, om de vertrouwelijke aard van een verzoek en de inhoud ervan te beschermen.

Article 15

Contenu des demandes

Cet article énumère les indications que doit contenir une demande d'entraide judiciaire. Si les indications prévues au paragraphe 1er doivent figurer dans pour toutes les demandes d'entraide judiciaire, celles mentionnées au paragraphe 2 doivent être fournies dans le cadre d'une demande spécifique.

Article 16

Exécution de la demande et renvoi des objets

Le paragraphe 1er, alinéa 2, accorde aux autorités judiciaires de l'État requis expressément la compétence de délivrer toutes les ordonnances nécessaires pour l'exécution de la demande.

Dans le cadre du commentaire relatif à l'article 8, il a déjà été fourni un exemple des procédures inhabituelles, mais nullement illégales, à suivre lors de l'exécution de demandes américaines d'entraide judiciaire. Étant donné que les législations des deux pays concernés sont des plus divergentes, la disposition du paragraphe 2 est considérée comme très utile.

Article 17

Autorités centrales

Cet article indique la voie par laquelle sont présentées des demandes d'entraide judiciaire est restituées les pièces se rapportant à l'exécution de la demande. Les communications se font entre le ministère de la Justice en Belgique et l'Attorney Général attaché au ministère fédéral de la Justice des États-Unis. Par conséquent, cette disposition s'oppose à des communications directes entre les instances de poursuite ou les instances judiciaires dans les deux pays.

Article 18

Frais et traductions

Le paragraphe 1er adopte le principe que tous les frais découlant de l'exécution de la demande sont supportés par l'État requis. Toutefois, l'État requérant supporte les honoraires d'experts privés, à condition qu'elle ait autorisé le recours à ces experts. Conformément au paragraphe 2, elle supporte également toutes les dépenses relatives au transfèrement de détenus.

Le paragraphe 3 prévoit une concertation particulière lorsque des frais exceptionnels doivent être engagés.

Artikel 15

Inhoud van de verzoeken

Dit artikel bevat de formele vereisten waaraan een rechtshulpverzoek moet voldoen. De in paragraaf 1 genoemde vereisten gelden voor alle rechtshulpverzoeken, die van paragraaf 2 zijn toegesneden op de inhoud van een specifiek verzoek.

Artikel 16

Uitvoering van het verzoek en terugzending van de voorwerpen

In paragraaf 1, alinea 2, wordt de rechterlijke overheden van de aangezochte Staat uitdrukkelijk de bevoegdheid toegekend alle beschikkingen uit te reiken die nodig zijn voor de uitvoering van het verzoek.

Van ongebruikelijke, maar niet onwettige procedures, te volgen bij de uitvoering van Amerikaanse verzoeken om rechtshulp werd in de toelichting op artikel 8 reeds een voorbeeld gegeven. Gelet op de sterk afwijkende rechtsstelsels in beide landen werd een bepaling als in paragraaf 2 opgenomen zeer nuttig geacht.

Artikel 17

Centrale overheden

Dit artikel geeft de weg aan waarlangs rechtshulpverzoeken worden gedaan en de stukken, die op de uitvoering daarvan betrekking hebben, worden teruggezonden. Dat geschiedt tussen het ministerie van Justitie in België en de aan het Amerikaanse Federaal Justitieministerie verbonden *Attorney General* in de Verenigde Staten. Deze bepaling staat dus rechtstreeks verkeer tussen vervolgings- of rechterlijke instanties van beide landen in de weg.

Artikel 18

Kosten en vertalingen

Paragraaf 1 stelt als principe dat de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van het verzoek ten laste vallen van de aangezochte Staat. Nochtans draagt de verzoekende Staat de erelonen van particuliere deskundigen, indien zij dergelijke expertise heeft toegestaan. Daarnaast staat zij, luidens paragraaf 2, ook in voor de kosten met betrekking tot de overbrenging van gedetineerden.

In paragraaf 3 wordt een bijzondere overlegprocedure voorzien voor het geval dat uitzonderlijke kosten moeten worden gemaakt.

Article 19

Autres conventions et droit interne

Comme autre convention en vigueur entre la Belgique et les États-Unis et contenant des dispositions relatives à l'entraide judiciaire en matière pénale, on peut citer la Convention sur le statut de l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord du 20 septembre 1951 (*Moniteur belge* du 6 mars 1955). En outre, il ressort clairement de cet article qu'il n'est pas non plus fait obstacle à l'application de la Convention relative à la double imposition (voir commentaire relatif à l'article 5).

Article 20

Entrée en vigueur et dénonciation

Il est important d'attirer l'attention sur le paragraphe 3, qui dispose que la présente Convention s'applique aux infractions commises aussi bien avant qu'après son entrée en vigueur.

Le ministre des Affaires étrangères,

Erik DERYCKE.

Le ministre de la Justice,

Stefaan DE CLERCK.

Artikel 19

Andere overeenkomsten en intern recht

Als andere overeenkomst, van kracht tussen België en de Verenigde Staten, waarin bepalingen over rechtshulp in strafzaken zijn opgenomen, kan worden genoemd het NAVO-Statusverdrag van 20 september 1951 (*Belgisch Staatsblad*, van 6 maart 1955). Voorts maakt dit artikel duidelijk dat ook de werking van de Overeenkomst ter voorkoming van dubbele belasting niet wordt aangetast (zie de toelichting op artikel 5).

Artikel 20

Inwerkingtreding en opzegging

Het is van belang te wijzen op paragraaf 3, waarin bepaald wordt dat deze Overeenkomst van toepassing is op misdrijven begaan zowel voor als na zijn inwerkingtreding.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Erik DERYCKE.

De minister van Justitie,

Stefaan DE CLERCK.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir;
SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre des Affaires étrangères et de Notre ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre ministre des Affaires étrangères et Notre ministre de la Justice sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer au Sénat, le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

La Convention entre le Royaume de Belgique et les États-Unis d'Amérique concernant l'entraide judiciaire en matière pénale, et annexe, signée à Washington le 28 janvier 1988, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 10 janvier 1997.

ALBERT

Par le Roi :

Le ministre des Affaires étrangères,

Erik DERYCKE.

Le ministre de la Justice,

Stefaan DE CLERCK.

WETSONTWERP

ALBERT II,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze minister van Buitenlandse Zaken en van Onze minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze minister van Buitenlandse Zaken en Onze minister van Justitie zijn gelast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Senaat in te dienen :

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

De Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika aangaande de rechtshulp in strafzaken, en bijlage, ondertekend te Washington op 28 januari 1988, zal volkomen uitwerking hebben.

Gegeven te Brussel, 10 januari 1997.

ALBERT

Van Koningswege :

De minister van Buitenlandse Zaken,

Erik DERYCKE.

De minister van Justitie,

Stefaan DE CLERCK.

CONVENTION

entre le Royaume de Belgique et les États-Unis d'Amérique concernant l'entraide judiciaire en matière pénale

Le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement des États-Unis d'Amérique, désirant conclure une Convention concernant l'entraide judiciaire en matière pénale,

Sont convenus de ce qui suit:

Article 1

Champ d'application

1. Les États contractants s'accordent, conformément aux dispositions de la présente Convention, l'entraide judiciaire pour tout ce qui concerne la recherche, la poursuite et la répression des infractions.

2. L'entraide judiciaire s'applique notamment à:

a) la localisation ou l'identification de personnes;

b) la remise de documents;

c) la communication d'informations et d'objets y compris de documents, dossiers et éléments de preuve;

d) l'audition de témoins et la production de documents;

e) l'exécution de demandes de perquisitions et de saisies;

f) le transfèrement de personnes détenues en vue de leur audition comme témoins ou à d'autres fins;

g) la localisation, la recherche, l'immobilisation, la saisie et la confiscation de gains illicites; et à

h) la restitution de leurs biens aux victimes d'une infraction.

3. À moins que la présente Convention n'en dispose autrement, l'entraide est accordée pour toute infraction réprimée par les lois de l'État requérant.

4. La présente Convention vise uniquement l'entraide judiciaire entre les États contractants. Elle n'attribue aucun droit nouveau aux particuliers en ce qui concerne l'obtention, la rétention et l'exclusion de preuves; de même, elle ne leur permet pas de s'opposer à l'exécution d'une demande.

OVEREENKOMST

tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika aangaande de rechtshulp in strafzaken

De Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika, geleid door de wens een overeenkomst te sluiten aangaande de rechtshulp in strafzaken,

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1

Toepassingsgebied

1. De overeenkomstsluitende Staten verlenen elkaar, in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst, rechtshulp bij alles wat betrekking heeft op de opsporing, de vervolging en de bestrafing van misdrijven.

2. De rechtshulp heeft meer bepaald betrekking op:

a) de lokalisatie of identificatie van personen;

b) de mededeling van stukken;

c) de mededeling van gegevens en de overlegging van voorwerpen, daaronder begrepen dossiers, stukken en bewijsmateriaal;

d) het verhoor van getuigen en de overlegging van stukken;

e) de uitvoering van verzoeken tot huiszoeking en inbeslagneming;

f) de overbrenging van in hechtenis genomen personen met het oog op hun verhoor als getuige of tot andere doeleinden;

g) de lokalisatie, de opsporing, het immobiliseren, de inbeslagneming en de verbeurdverklaring van wederrechtelijk verkregen winsten; en

h) de teruggeven van hun goederen aan de slachtoffers van een misdrijf.

3. Tenzij deze Overeenkomst het anders bepaalt wordt de rechtshulp verleend voor elk misdrijf dat door de wetten van de verzoekende Staat wordt bestraft.

4. Deze Overeenkomst beoogt enkel de rechtshulp tussen de overeenkomstsluitende Staten. Ze kent geen enkel nieuw recht toe aan de particuliere personen wat het bekomen, het achterhouden en het uitsluiten van bewijzen betreft; ze biedt hen evenmin de mogelijkheid zich tegen de uitvoering van een verzoek te verzetten.

TREATY

between the Kingdom of Belgium and the United States of America on mutual legal assistance in criminal matters

The Government of the Kingdom of Belgium and the Government of the United States of America, desiring to conclude a Treaty on mutual legal assistance in criminal matters,

Have agreed as follows:

Article 1

Scope of Application

1. The Contracting States shall provide, in accordance with the provisions of this Treaty, mutual legal assistance in all matters relating to the investigation, prosecution and suppression of offenses.

2. Assistance shall include, but not be limited to:

a) locating or identifying persons;

b) serving documents;

c) providing information and items, including documents, records and articles of evidence;

d) taking testimony and producing documents;

e) executing requests for search and seizure;

f) transferring persons in custody testimonial or other purposes;

g) locating, tracing, immobilizing, seizing and forfeiting proceeds of crime; and

h) assuring restitution to victims of crime.

3. Unless otherwise provided by this Treaty, assistance shall be provided for any offense under the laws of the Requesting State.

4. This Treaty is intended solely for mutual legal assistance between the Contracting States. The provisions of this Treaty shall not give rise to a right on the part of any private person to obtain, suppress, or exclude any evidence, or to impede the execution of a request.

Article 2

Localisation ou identification de personnes

L'État requis fera tout ce qui est en son pouvoir afin de localiser ou d'identifier les personnes mentionnées dans la demande.

Article 3

Remise de documents

1. L'État requis assurera la remise de tout acte ou document judiciaire transmis à cet effet par l'État requérant.

2. Toute demande de remise d'un document requérant la comparution d'une personne devant une autorité dans l'État requérant sera adressée dans un délai raisonnable avant la date fixée pour la comparution.

3. L'État requis renverra comme preuve de la remise, un récépissé daté et signé par le destinataire ou une déclaration signée par l'agent qui a fait la remise, constatant la forme et la date de la remise.

Article 4

Comparution de témoins et experts dans l'État requérant

1. Si l'État requérant estime que la comparution personnelle d'un témoin ou d'un expert devant ses autorités judiciaires est particulièrement nécessaire, elle peut en faire mention dans la demande et l'État requis invite ce témoin ou expert à comparaître. L'État requis fait immédiatement connaître la réponse du témoin ou de l'expert à l'État requérant.

2. Le témoin ou l'expert est remboursé de façon appropriée par l'État requérant, des frais de voyage et de séjour encourus pour satisfaire à la demande. Si le témoin ou l'expert le demande, l'État requérant peut lui verser une avance sur les frais de voyage et de séjour; cette avance peut lui être versée par l'Ambassade de cet État dans l'État requis.

3. Le témoin ou expert qui n'aura pas été déféré à une citation à comparaître dont la remise a été demandée, ne pourra être

Artikel 2

Lokalisatie of identificatie van personen

De aangezochte Staat doet al het mogelijke om de in het verzoek vermelde personen te lokaliseren of te identificeren.

Artikel 3

Mededeling van stukken

1. De aangezochte Staat zorgt voor de mededeling van elke gerechtelijke akte of stuk hiertoe door de verzoekende Staat toegezonden.

2. Elk verzoek tot mededeling van een stuk, waarin om de verschijning van een persoon voor een overheid in de verzoekende Staat wordt verzocht, wordt verzonnen binnen een redelijke termijn voor de datum vastgelegd voor de verschijning.

3. De aangezochte Staat zendt als bewijs van de mededeling een ontvangstbewijs terug, ondertekend en gedagtekend door de geadresseerde, ofwel een verklaring ondertekend door de ambtenaar die de mededeling heeft gedaan, die de vorm en de datum van de mededeling vermeldt.

Artikel 4

Verschijning van getuigen en deskundigen in de verzoekende Staat

1. Indien de verzoekende Staat oordeelt dat de verschijning in persoon van een getuige of van een deskundige voor zijn rechterlijke overheden in het bijzonder nodig is, kan hij hiervan melding maken in het verzoek en de aangezochte Staat verzoekt deze getuige of deskundige om te verschijnen. De aangezochte Staat laat onmiddellijk het antwoord van de getuige of van de deskundige weten aan de verzoekende Staat.

2. De getuige of de deskundige ontvangt, vanwege de verzoekende Staat, op passende wijze, terugbetaling van de reisen verblijfkosten die werden gemaakt om aan het verzoek te voldoen. Indien de getuige of de deskundige hierom verzoekt kan de verzoekende Staat hem een voorschot betalen op de reis- en verblijfkosten; dit voorschot kan hem worden betaald door de Ambassade van deze Staat in de aangezochte Staat.

3. De getuige of deskundige die een dagvaarding om te verschijnen, waarvan de mededeling werd gevraagd, niet is nage-

Article 2

Locating or Identifying Persons

The Requested State shall make thorough efforts to ascertain the location or identity of persons specified in the request.

Article 3

Serving Documents

1. The Requested State shall cause service of any legal document transmitted for the purpose by the Requesting State.

2. Any request for the service of a document requiring the appearance of a person before an authority in the Requesting State shall be transmitted a reasonable time before the scheduled appearance.

3. The Requested State shall return as proof of service a dated receipt signed by the person served or a declaration signed by the officer making service, specifying the form and date of service.

Article 4

Appearance of Witnesses and Experts in the Requesting State

1. If the Requesting State considers that the personal appearance of a witness or expert before its judicial authorities is particularly necessary, it may so state in this request, and the Requested State shall invite the witness or expert to appear. The Requested State shall promptly inform the Requesting State of the reply of the witness or expert.

2. The witness or expert shall be appropriately reimbursed by the Requesting State for travel expenses and subsistence incurred in complying with the request. If the witness or expert so requests, the Requesting State may provide an advance with respect to those travel expenses and subsistence; this advance may be provided through its embassy in the Requested State.

3. The witness or expert who has failed to answer a summons to appear, service of which has been requested, shall not be

soumis à aucune sanction ou mesure de contrainte dans l'État requis, même si cette citation contient des injonctions.

Article 5

Communication des informations et objets en possession d'administrations ou d'organismes gouvernementaux

Sur demande et aux fins de la présente Convention :

a) l'État requis fournira toute information et tous objets, y compris les documents ou dossiers, en possession d'une administration ou d'un organisme gouvernemental et qui sont accessibles au public;

b) l'État requis peut communiquer toute information et tous objets, y compris les documents ou dossiers, en possession d'une administration ou d'un organisme gouvernemental et qui ne sont pas accessibles au public, dans la même mesure et aux mêmes conditions que celles applicables à ses propres autorités judiciaires ou chargées de l'application de la loi. L'État requis peut rejeter la demande en tout ou en partie sans devoir motiver sa décision.

Article 6

Audition de témoins et production de documents dans l'État requis

1. Toute personne dont on désire obtenir des éléments de preuve est, si nécessaire, citée à comparaître pour témoigner ou pour produire des objets, y compris des documents, des dossiers ou des éléments de preuve, tout comme s'il s'agissait d'une instruction ou procédure en cours dans l'État requis.

Les dispenses légales de témoigner propres aux lois de l'État requérant ne seront pas prises en considération lors de l'exécution des demandes sur base de cet article; néanmoins si elles sont invoquées, le procès-verbal en fera mention.

2. L'État requis communique, sur demande, la date et le lieu de l'audition du témoin.

3. L'État requis autorise, lors de l'exécution d'une demande, la présence de l'accusé, du conseil de l'accusé et de toute autre personne concernée et qui est mentionnée dans la demande.

komen, kan aan geen enkele straf of dwangmaatregel worden onderworpen in de aangezochte Staat, zelfs niet wanneer deze dagvaarding een verplichting om te verschijnen bevat.

Artikel 5

Mededeling van inlichtingen en overlegging van voorwerpen, in het bezit van overheidsbesturen of -instellingen

Op verzoek en tot doeleinden van deze Overeenkomst:

a) verstrekkt de aangezochte Staat elke inlichting en alle voorwerpen, daaronder begrepen de stukken of dossiers, in het bezit van een overheidsbestuur of -instelling en die voor het publiek toegankelijk zijn;

b) kan de aangezochte Staat elke inlichting en alle voorwerpen verstrekken, daaronder begrepen de stukken of dossiers, in het bezit van een overheidsbestuur of -instelling en die niet voor het publiek toegankelijk zijn, in dezelfde mate en onder dezelfde voorwaarden als diegene die van toepassing zijn op zijn eigen rechterlijke overheden of overheden die belast zijn met de toepassing van de wet. De aangezochte Staat kan het verzoek geheel of gedeeltelijk afwijzen zonder dat ze deze beslissing met redenen moet omkleden.

Artikel 6

Het horen van getuigen en de overlegging van stukken in de aangezochte Staat

1. Iedere persoon van wie bewijsmateriaal wordt verlangt wordt, indien nodig, gedagvaard om te verschijnen teneinde te getuigen of voorwerpen over te leggen, daaronder begrepen stukken, dossiers of bewijsmateriaal, in dezelfde mate als in geval van een aan de gang zijnd onderzoek of een lopende procedure in de aangezochte Staat.

Rechten tot verschoning van het afleggen van getuigenissen krachtens de wetten van de verzoekende Staat worden niet in aanmerking genomen bij de uitvoering van verzoeken op grond van dit artikel; niettemin, indien deze worden ingeroept, wordt er melding van gemaakt in het proces-verbaal.

2. De aangezochte Staat vermeldt op verzoek datum en plaats van het getuigenverhoor.

3. De aangezochte Staat stemt, bij de uitvoering van een verzoek, in met de aanwezigheid van de beschuldigde, de raadsman van de beschuldigde en van iedere andere in het verzoek vermelde belanghebbende.

subjected to any punishment or measure of restraint in the Requested State, even if the summons contains a notice of penalty.

Article 5

Providing Information and Items in the Possession of Government Offices or Agencies

Upon request and for the purposes of this Treaty:

a) the Requested State shall provide publicly available information and items, including documents or records, in the possession of a government office or agency;

b) the Requested State may provide information and items, including documents or records, in the possession of a government office or agency, but not publicly available, to the same extent and under the same conditions as it would be available to its own law enforcement or judicial authorities. The Requested State in its discretion may deny the request entirely or in part.

Article 6

Taking Testimony and Producing Documents in the Requested State

1. A person from whom evidence is sought shall, if necessary, be compelled by subpoena to appear and to testify or to produce items, including documents, records and articles of evidence, to the same extent as in investigations or proceedings in the Requested State.

Testimonial privileges under the laws of the Requesting State shall not be taken into consideration in the execution of requests under this Article, but any such claim shall be noted in the record.

2. On request, the Requested State shall state the date and place of the taking of testimony.

3. At the execution of a request, the Requested State shall permit the presence of the accused, counsel for the accused, and any other interested person specified in the request.

4. L'autorité qui exécute la demande donne à toute personne dont la présence est autorisée, la possibilité de faire poser des questions à la personne dont le témoignage est demandé. Les questions seront posées selon la procédure applicable dans l'État requis.

Article 7

Exécution des demandes de perquisition et de saisie

1. Dans la mesure permise par sa législation, l'État requis donne suite à une demande de perquisition ou de saisie, ainsi que de remise à l'État requérant de tous objets, y compris les documents, dossiers et éléments de preuve, à condition que la demande contienne les informations justifiant une telle action au regard des lois de l'État requis. La perquisition et la saisie sont effectuées conformément aux lois de l'État requis.

2. L'État requis peut subordonner la remise des objets à la condition que l'État requérant donne une garantie suffisante qu'ils seront restitués à l'État requis aussi rapidement que possible. Lorsqu'une telle condition n'a pas été exprimée, il n'existe aucune obligation de restituer les objets à l'État requis. L'État requis peut aussi ajourner la remise des objets s'ils doivent servir de preuve dans cet État.

3. Les droits des tiers sur ces objets sont dûment respectés.

Article 8

Procédures relatives à l'admissibilité de la preuve

1. L'État requérant peut demander que l'État requis suive des procédures particulières dans l'exécution d'une demande prévue aux articles 5, 6 ou 7 en vue d'assurer l'admissibilité des objets remis ou saisis; l'État requis suivra ces procédures à condition qu'elles ne soient pas prohibées par son droit.

2. Les objets saisis en Belgique sont placés sous la garde du greffe du tribunal après avoir été au préalable inventoriés. Ces objets sont tenus par ce greffe à la disposition des autorités des États-Unis d'Amérique. Sur demande, ce greffe fournit, en même temps que les objets remis, des attestations conformes au formulaire

4. De overheid die het verzoek uitvoert geeft iedere persoon wiens aanwezigheid is toegestaan de mogelijkheid om vragen te laten stellen aan de persoon wiens getuigenis gevraagd is. De vragen worden gesteld volgens de procedure die van toepassing is in de aangezochte Staat.

Artikel 7

Uitvoering van verzoeken tot huiszoeking en inbeslagneming

1. De aangezochte Staat geeft, voor zover zijn wetgeving zulks toelaat, gevolg aan een verzoek tot huiszoeking of tot inbeslagneming, alsmede tot overdracht aan de verzoekende Staat van alle voorwerpen, daaronder begrepen stukken, dossiers en bewijsmateriaal, op voorwaarde dat het verzoek gegevens bevat die een dergelijke handeling rechtvaardigen ten aanzien van de wetten van de aangezochte Staat. De huiszoeking en de inbeslagneming worden uitgevoerd overeenkomstig de wet van de aangezochte Staat.

2. De aangezochte Staat kan de overdracht van voorwerpen afhankelijk stellen van de voorwaarde dat de verzoekende Staat voldoende waarborgen geeft dat ze zo spoedig mogelijk zullen worden teruggegeven aan de aangezochte Staat. Wanneer een dergelijke voorwaarde niet werd uitgedrukt bestaat er geen enkele verplichting om de voorwerpen aan de aangezochte Staat terug te geven. De aangezochte Staat kan de overdracht van voorwerpen ook verdragen indien ze in deze Staat als bewijs moeten dienen.

3. De rechten van derden op deze voorwerpen worden behoorlijk gevrijwaard.

Artikel 8

Proceduresbetreffende de toelaatbaarheid van het bewijs

1. De verzoekende Staat kan vragen dat de aangezochte Staat bijzondere procedures volgt bij de uitvoering van een verzoek bepaald in de artikelen 5, 6 of 7, teneinde de toelaatbaarheid van de overgelegde of in beslag genomen voorwerpen te verzekeren; de aangezochte Staat volgt deze procedures op voorwaarde dat ze niet verboden zijn door zijn recht.

2. De in België in beslag genomen goederen worden onder de bewaring geplaatst van de griffie van de rechtbank nadat er vooraf een inventaris van werd opgemaakt. Deze voorwerpen worden door de griffie ter beschikking gehouden van de autoriteiten van de Verenigde Staten van Amerika. Deze griffie levert op verzoek,

4. The executing authority shall provide any person permitted to be present the opportunity to pose questions for the person whose testimony is sought. The questions shall be posed in accordance with applicable procedures in the Requested State.

Article 7

Executing Requests for Search and Seizure

1. To the extent permitted by its laws, the Requested State shall execute a request for the search, seizure, and delivery of all items, including documents, records and articles of evidence, to the Requesting State if the request includes the information justifying such action under the laws of the Requested State. The search and seizure shall be carried out in accordance with the laws of that State.

2. The Requested State may condition the surrender of the items upon satisfactory assurances from the Requesting State that the items will be returned to the Requested State as soon as practicable. Without such a condition, no obligation shall exist to return the items to the Requested State. The Requested State may also defer the surrender of items needed as evidence in that State.

3. The rights of third parties in such items shall be duly respected.

Article 8

Procedures Concerning Admissibility of Evidence

1. The Requesting State may ask the Requested State to follow particular procedures in executing a request under Article 5, 6, or 7 to ensure admissibility of the items produced or seized, and the Requested State shall follow these procedures, provided they are not prohibited by its laws.

2. The items seized in Belgium shall be held in custody by the office of the court clerk after being inventoried. Those items will be kept by that office at the disposal of the authorities of the United States of America. Upon request, that office shall provide, with the items delivered, attestations in compliance with the form appen-

annexé à la présente Convention qui seront établies par toute personne ayant eu l'objet en sa possession à partir du moment de la saisie.

Ces attestations sont admises aux États-Unis d'Amérique comme preuve des faits qui y sont mentionnés; aucune autre attestation ne sera exigée.

3. Si les circonstances l'exigent, les autorités centrales se consultent sur les modalités relatives aux procédures particulières à suivre.

Article 9

Transférer vers l'État requérant de personnes détenues dans l'État requis

1. Toute personne détenue dans l'État requis et dont la présence dans l'État requérant est nécessaire aux fins de l'entraide prévue par la présente Convention, sera transférée vers l'État requérant à condition qu'elle y consente et que l'État requis n'ait pas de motif pour refuser ce transfèrement.

2. L'État requis peut différer l'exécution de la demande aussi longtemps que la présence de cette personne est nécessaire dans cet État aux fins d'une instruction ou d'une procédure.

3. L'État requérant a le pouvoir et l'obligation de garder la personne en détention sauf si l'État requis a ordonné sa mise en liberté.

4. Dès que les circonstances le permettront, à moins qu'il n'en soit autrement convenu, l'État requérant remettra à la garde de l'État requis toute personne qui n'aura pas été remise en liberté en application du § 3.

L'État requérant ne pourra refuser de renvoyer une personne transférée pour le motif que cette personne est un ressortissant de cet État.

Article 10

Transférer vers l'État requis de personnes détenues dans l'État requérant

1. Aux fins de l'entraide prévue par la présente Convention, l'État requérant peut

tegelijkertijd met de overgelegde voorwerpen, attesteren af die in overeenstemming zijn met het formulier dat bij deze Overeenkomst in bijlage is gevoegd. Deze attesten worden opgemaakt door iedere persoon die het voorwerp in zijn bezit heeft gehad vanaf het ogenblik van de inbeslagneming.

Deze attesten worden in de Verenigde Staten van Amerika aanvaard als bewijs van de erin vermelde feiten; er wordt geen enkel ander attest vereist.

3. Indien de omstandigheden dit vereisen plegen de Centrale Overheden met elkaar overleg aangaande de modaliteiten voor de te volgen bijzondere procedures.

Artikel 9

Overbrenging naar de verzoekende Staat van personen die in de aangezochte Staat in hechtenis verkeren

1. Iedere persoon die in de aangezochte Staat in hechtenis verkeert en waarvan de aanwezigheid in de verzoekende Staat noodzakelijk is voor de rechtshulp waarin deze Overeenkomst voorziet, wordt naar de verzoekende Staat overgebracht op voorwaarde dat deze persoon daarmee instemt en dat de aangezochte Staat geen redenen heeft om deze overbrenging te weigeren.

2. De aangezochte Staat kan de uitvoering van het verzoek uitstellen zolang de aanwezigheid van deze persoon noodzakelijk is, in deze Staat voor een onderzoek of een procedure.

3. De verzoekende Staat heeft de bevoegdheid en is verplicht de persoon in hechtenis te houden, tenzij de aangezochte Staat zijn invrijheidstelling heeft bevolen.

4. Zodra de omstandigheden het toestaan, tenzij anders werd overeengekomen, levert de verzoekende Staat elke persoon die niet krachtens § 3 in vrijheid werd gesteld terug over aan de bewaring van de aangezochte Staat.

De verzoekende Staat kan niet weigeren een overgebrachte persoon terug te zenden om reden dat deze persoon een onderdaan van die Staat is.

Artikel 10

Overbrenging naar de aangezochte Staat van personen die in de verzoekende Staat in hechtenis verkeren

1. De verzoekende Staat kan vragen, met het oog op de rechtshulp waarin deze

ded to this Treaty and executed by each person having had possession of the items from the time of seizure.

These attestations shall be admissible in evidence in the United States of America as proof of the truth of the matters set forth therein; no other attestation shall be required.

3. In the event of special circumstances, the Central Authorities shall consult concerning practical arrangements relating to the particular procedures to be followed.

Article 9

Transferring Persons in Custody in the Requested State to the Requesting State

1. A person in custody in the Requested State who is needed for purposes of assistance under this Treaty in the Requesting State shall be transported to the Requesting State if the person in custody consents and the Requested State has no reason to deny the transfer.

2. The Requested State may postpone execution of the request for as long as the presence of the person is necessary for an investigation or proceeding in the Requested State.

3. The Requesting State shall have the authority and obligation to keep the person in custody unless the Requested State has ordered release.

4. The Requesting State shall return a person not released under paragraph 3 to the custody of the Requested State as soon as circumstances permit unless otherwise agreed.

The Requesting State shall not decline to return a person transferred because such person is a national of that State.

Article 10

Transferring Persons in Custody in the Requesting State to the Requested State

1. For purpose of assistance under this Treaty, the Requesting State may request

demander qu'une personne qu'il détient soit transférée vers l'État requis à condition que cette personne y consente et que l'État requis n'ait pas de motif pour refuser ce transfèrement.

2. L'État requis a le pouvoir et l'obligation de garder cette personne en détention sauf si l'État requérant a ordonné sa mise en liberté.

3. Dès que les circonstances le permettent, à moins qu'il n'en soit autrement convenu, l'État requis renverra à la garde de l'État requérant toute personne qui n'aura pas été remise en liberté en application du § 2. L'État requis ne pourra refuser de renvoyer la personne transférée pour le motif que cette personne est un ressortissant de cet État.

Article 11

Application des articles 9 et 10

1. Lorsqu'il est fait application des articles 9 et 10:

a) la détention subie dans l'État vers lequel la personne a été transférée est imputée sur la durée de la privation de liberté restant à subir dans l'autre État;

b) la personne transférée ne peut être poursuivie, détenue ou soumise à aucune autre restriction de sa liberté individuelle dans l'État vers lequel elle a été transférée pour des faits ou condamnations antérieures à son transfèrement;

c) l'immunité prévue à la lettre b) du présent article cesse lorsque la personne transférée:

(i) ayant eu la possibilité pendant quinze jours consécutifs de quitter l'État vers lequel elle a été transférée, y est restée; ou

(ii) après l'avoir quitté, y est retournée.

2. En cas de fuite de la personne transférée, l'État vers lequel cette personne a été transférée, prend toute mesure en vue de son arrestation.

3. Toute personne transférée en vertu des articles 9 ou 10 sera reconduite sans qu'il y ait lieu de recourir à la procédure d'extradition.

Overeenkomst voorziet, dat een persoon die hij in hechtenis houdt, wordt overgebracht naar de aangezochte Staat op voorwaarde dat deze persoon daarmee instemt en dat de aangezochte Staat geen redenen heeft om deze overbrenging te weigeren.

2. De aangezochte Staat heeft de bevoegdheid en is verplicht deze persoon in hechtenis te houden tenzij de verzoekende Staat zijn invrijheidstelling heeft bevolen.

3. Zodra de omstandigheden het toestaan, tenzij anders werd overeengekomen, levert de aangezochte Staat elke persoon die niet krachtens § 2 in vrijheid werd gesteld terug over aan de bewaring van de verzoekende Staat. De aangezochte Staat kan niet weigeren de overgebrachte persoon terug te zenden om reden dat deze persoon een onderdaan van die Staat is.

Artikel 11

Toepassing van de artikelen 9 en 10

1. In geval van toepassing van de artikelen 9 en 10:

a) de hechtenis ondergaan in de Staat naar dewelke de persoon werd overgebracht wordt afgetrokken van de duur van de vrijheidsbeneming die in de andere Staat nog moet worden ondergaan;

b) de overgebrachte persoon kan in de Staat naar dewelke hij werd overgebracht niet worden vervolgd, in hechtenis gehouden, of aan enige andere vrijheidsbeperking worden onderworpen voor feiten of veroordelingen welke voorafgingen aan zijn overbrenging;

c) de in letter b) van dit artikel bedoelde immuniteit neemt een einde wanneer de overgebrachte persoon:

(i) hoewel hij gedurende vijftien opeenvolgende dagen de mogelijkheid had de Staat naar dewelke hij werd overgebracht te verlaten, daar gebleven is; of

(ii) na deze Staat te hebben verlaten, er is teruggekeerd.

2. In geval van vlucht van de overgebrachte persoon neemt de Staat naar dewelke deze persoon werd overgebracht alle maatregelen die tot zijn aanhouding kunnen leiden.

3. Elke persoon die krachtens de artikelen 9 of 10 is overgebracht wordt teruggebracht zonder dat de uitleveringsprocedure moet worden aangewend.

the transfer to the Requested State of a person in its custody if the person in custody consents and the Requested State has no reason to deny the transfer.

2. The Requested State shall have the authority and obligation to keep that person in custody unless the Requesting State has ordered release.

3. The Requested State shall return a person not released under paragraph 2 to the custody of the Requesting State as soon as circumstances permit unless otherwise agreed. The Requested State shall not decline to return the person transferred because such person is a national of that State.

Article 11

Application of Articles 9 and 10

1. For purposes of Articles 9 and 10:

a) The time spent in custody in the State to which a person has been transferred will be deducted from the time remaining to be served in the other State.

b) The person transferred may not be prosecuted, detained or subjected to any other restriction of personal liberty in the State to which he has been transferred for acts or convictions prior to his transfer.

c) The immunity provided in subparagraph b shall cease if the person transferred:

(i) having had for a period of 15 consecutive days an opportunity to leave the State to which he has been transferred, has remained; or

(ii) having left, has returned.

2. If the transferred person escapes, the State to which he has been transferred shall make every effort to arrest him.

3. Extradition proceedings shall not be required in order to effect the return of persons transferred under Article 9 or 10.

Article 12

Gains illicites et restitution aux victimes

1. Dans les limites permises par son droit interne applicable au moment de la demande, chacun des États contractants s'engage à accorder l'aide permettant:

- a) de procéder à la localisation, à la recherche, à l'immobilisation, à la saisie et à la confiscation de gains acquis de manière illicite; et
- b) d'assurer la restitution de leurs biens aux victimes d'une infraction.

2. L'Autorité centrale d'un État contractant ayant des raisons de croire que des gains illicites peuvent être découverts dans l'autre État, en informe l'Autorité centrale de celui-ci qui apprécie la suite à donner à cette information et fait connaître dès que possible les mesures prises.

Article 13

Limites de l'entraide

1. L'Autorité centrale de l'État requis peut refuser de donner suite à une demande dans la mesure où:

- a) l'exécution de la demande porterait atteinte à la souveraineté, à la sécurité ou à d'autres intérêts publics essentiels de l'État requis;
- b) la demande est relative à une infraction aux lois militaires qui n'est pas une infraction d'après la loi pénale ordinaire; ou
- c) la demande n'est pas conforme aux dispositions de la présente Convention.

2. L'Autorité centrale de l'État requis peut également refuser de donner suite à une demande si celle-ci est relative à une infraction politique.

Le présent paragraphe ne s'applique pas aux infractions que les États contractants ont la faculté de ne pas considérer comme politiques aux termes de tout autre accord international auquel ils sont partie.

3. Si, conformément au présent article, une décision de refus est envisagée, elle sera précédée d'une consultation entre les Autorités centrales aux fins de déterminer

Artikel 12

Wederrechtelijk verkregen winsten en restitutie aan de slachtoffers

1. Iedere overeenkomstsluitende Staat verbindt zich ertoe, voor zover zijn intern recht toepasselijk op het ogenblik van het verzoek zulks toestaat, de hulp toe te kennen waardoor het mogelijk is:

- a) over te gaan tot de lokalisatie, de opsporing, het immobiliseren, de inbeslagneming en de verbeurdverklaring van op wederrechtelijke wijze bekomen winsten; en
- b) te zorgen voor de teruggeven van hun goederen aan slachtoffers van een misdrijf.

2. De Centrale Overheid van een overeenkomstsluitende Staat die redenen heeft om aan te nemen dat de andere Staat op wederrechtelijke wijze bekomen winsten kunnen worden ontdekt, brengt de Centrale Overheid van deze Staat hiervan op de hoogte. Deze laatste oordeelt welk gevolg er aan deze informatie dient gegeven te worden en laat zo spoedig mogelijk weten welke maatregelen werden getroffen.

Artikel 13

Beperkingen van de rechtshulp

1. De Centrale Overheid van de aangezochte Staat kan weigeren gevolg te geven aan een verzoek in de mate waarin:

- a) de uitvoering van het verzoek een aantasting zou zijn van de soevereiniteit, de veiligheid of andere wezenlijke algemene belangen van de aangezochte Staat;
- b) het verzoek betrekking heeft op een overtreding van de militaire wetten die geen misdrijf naar de gewone strafwet is; of
- c) het verzoek niet in overeenstemming is met de bepalingen van deze Overeenkomst.

2. De Centrale Overheid van de aangezochte Staat kan eveneens weigeren gevolg te geven aan een verzoek indien dit betrekking heeft op een politiek misdrijf.

Deze paragraaf is niet van toepassing op de misdrijven voor dewelke de overeenkomstsluitende Staten de mogelijkheid hebben ze niet als politiek te beschouwen naar luid van elk ander verdrag of elke andere Overeenkomst waarbij ze partij zijn.

3. Indien, in overeenstemming met dit artikel, een beslissing tot weigering wordt overwogen, plegen de Centrale Overheden voorafgaand overleg om te bepalen onder

Article 12

Proceeds of Crime and Restitution to Victims

1. To the extent permitted by its domestic laws applicable at the time that the request is made, each Contracting State commits itself to grant assistance to:

- a) locate, trace, immobilize, seize and forfeit proceeds of crime; and
- b) assure restitution to victims.

2. The Central Authority of a contracting State which has reason to believe that proceeds of crime may be discovered in the other State shall notify the Central Authority of that State which shall determine whether any action is appropriate and report as soon as possible on the action taken.

Article 13

Limitations on Assistance

1. The Central Authority of the requested State may deny a request to the extent that:

- a) execution of the request would prejudice the sovereignty, security or other essential public interests of the Requested State;
- b) the request relates to an offense under military law which would not be an offense under ordinary criminal law; or
- c) the request does not comply with the provisions of this Treaty.

2. The Central Authority of the Requested State may also deny a request if it involves a political offence.

This paragraph shall not apply to any offence which the Contracting States may consider not be a political offence under any other international agreement to which they are parties.

3. Before denying assistance pursuant to this Article, the Central Authority of the Requested State shall consult with the Central Authority of the Requesting State

à quelles conditions l'entraide peut éventuellement être accordée. Si l'État requérant accepte l'entraide sous ces conditions, il s'engage à les respecter.

4. L'Autorité centrale de l'État requis peut différer l'exécution d'une demande ou n'y donner suite que sous certaines conditions si l'exécution est de nature à entraver une instruction ou une procédure légale en cours dans cet État.

5. L'Autorité centrale de l'État requis informe, aussi rapidement que possible, l'Autorité centrale de l'État requérant du motif du refus ou de l'ajournement de l'exécution de la demande.

Article 14

Protection du caractère confidentiel

Si l'État requérant en exprime le souhait, l'État requis met tout en œuvre afin de sauvegarder le caractère confidentiel d'une demande et de son contenu.

S'il ne peut être donné suite à la demande sans qu'il soit porté atteinte au caractère confidentiel postulé, l'Autorité centrale de l'État requis en informe l'Autorité centrale de l'État requérant à laquelle il appartient de décider si la demande peut néanmoins être exécutée.

Article 15

Contenu des demandes

1. Une demande d'assistance précise:

a) le nom de l'autorité qui dirige l'instruction ou la procédure à laquelle la demande a trait;

b) la matière et la nature de l'instruction ou de la procédure;

c) une description de l'information ou de l'objet recherché ou de l'intervention à entreprendre; et

d) le but pour lequel l'information, l'objet ou l'intervention sont demandés.

2. Pour autant que nécessaire, et dans la mesure du possible, la demande comprend:

a) les informations disponibles sur l'identité et la localisation d'une personne à rechercher;

welke voorwaarden de rechtshulp eventueel kan worden toegekend. Indien de verzoekende Staat de hulp onder deze voorwaarden aanvaardt verbindt hij zich ertoe deze te eerbiedigen.

4. De Centrale Overheid van de aangezochte Staat kan de uitvoering van een verzoek uitstellen of er slechts gevolg aan geven onder bepaalde voorwaarden indien de uitvoering een aan de gang zijnd onderzoek of een lopende wettelijke procedure in die Staat kan belemmeren.

5. De Centrale Overheid van de aangezochte Staat licht de Centrale Overheid van de verzoekende Staat zo spoedig mogelijk in over de reden van de weigering of van het uitstel van de uitvoering van het verzoek.

Artikel 14

Bescherming van de vertrouwelijke aard

De aangezochte Staat stelt alles in het werk, indien de verzoekende Staat dit wenst, om de vertrouwelijke aard van een verzoek en van de inhoud ervan te vrijwaren.

Indien er geen gevolg kan worden gegeven aan het verzoek zonder aantasting van het gevraagde vertrouwelijk karakter, dan brengt de Centrale Overheid van de aangezochte Staat dit ter kennis van de Centrale Overheid van de verzoekende Staat die dient te beslissen of het verzoek niettemin mag worden uitgevoerd.

Artikel 15

Inhoud van de verzoeken

1. Een verzoek om rechtshulp vermeldt:

a) de naam van de overheid die het onderzoek of de procedure waarop het verzoek betrekking heeft, leidt;

b) het onderwerp en de aard van het onderzoek of van de procedure;

c) een beschrijving van de gewenste gegevens of van het gezochte voorwerp of van de te verrichten tussenkomst; en

d) het doel waartoe de gegevens, het voorwerp of de tussenkomst worden gevraagd.

2. Voor zover noodzakelijk, en in de mate van het mogelijke, houdt het verzoek in:

a) de beschikbare gegevens betreffende de identiteit en de lokalisatie van een op te sporen persoon;

to consider whether assistance can be given subject to such conditions as it deems necessary. If the Requesting State accepts assistance subject to these conditions, it shall comply with the conditions.

4. The central Authority of the Requested State may postpone execution of a request or grant it subject to conditions if execution would interfere with an ongoing investigation or legal proceeding in the Request State.

5. The Central Authority of the Requested State shall inform the Central Authority of the Requesting State as soon as possible of the reason for denying or postponing the execution of a request.

Article 14

Protecting Confidentiality

Upon the request of the Requesting State, the Requested State shall use its best efforts to keep confidential a request and its contents.

If the request cannot be executed without breaching the required confidentiality, the Central Authority of the Requested State shall so inform the Central Authority of the Requesting State, which shall then decide whether the request should nevertheless be executed.

Article 15

Contents of Requests

1. A request for assistance shall indicate:

a) the name of the authority conducting the investigation or proceeding to which the request relates;

b) the subject matter and nature of the investigation or proceeding;

c) a description of the information or item sought or the action to be performed; and

d) the purpose for which the information, item or action is sought.

2. To the extent necessary and possible, a request shall include:

a) available information on the identity and whereabouts of a person to be located;

b) l'identité et la localisation du destinataire d'une pièce, sa relation avec la procédure et la manière dont la remise de la pièce doit être effectuée;

c) l'identité et la localisation de personnes dont on désire obtenir des éléments de preuve;

d) une description de la manière dont un témoignage doit être recueilli et transcrit;

e) une liste des questions auxquelles il y a lieu de répondre;

f) une description exacte de l'endroit où la perquisition doit avoir lieu ainsi que des objets à saisir;

g) une description de toute procédure particulière à suivre pour l'exécution de la demande; et

h) des informations relatives aux indemnités auxquelles pourrait avoir droit le témoin ou l'expert appelé à comparaître dans l'État requérant.

Article 16

Exécution de la demande et renvoi des objets

1. L'Autorité centrale de l'État requis donne suite aussitôt que possible à la demande ou, si nécessaire, la transmet pour exécution, à l'autorité compétente qui, dans la mesure du possible, exécute la demande.

Les autorités judiciaires de l'État requis sont compétentes pour délivrer des citations à comparaître, des mandats de perquisition ou d'autres ordonnances nécessaires pour l'exécution de la demande.

2. À moins que la présente Convention n'en dispose autrement, les demandes sont exécutées conformément au droit et aux procédures internes de l'État requis. Les procédures spécifiées dans la demande sont suivies, même si elles sont inhabituelles dans l'État requis, pour autant qu'elles ne soient pas prohibées expressément par les lois de cet État.

3. L'État requis peut fournir des copies des pièces y compris des documents, dossiers et éléments de preuve recueillis en exécution de la demande. À la demande de l'État requérant, l'État requis fournit les originaux dans toute la mesure du possible.

4. Sans préjudice des dispositions de l'article 7, l'État requérant renvoie aussi

b) de identiteit en de lokalisatie van de persoon voor wie een stuk bestemd is, zijn betrokkenheid bij de procedure en de wijze waarop de mededeling moet geschieden;

c) de identiteit en de lokalisatie van personen van wie bewijsmateriaal wordt verlangd;

d) een beschrijving van de wijze waarop een getuigenis dient te worden afgenoem en opgetekend;

e) een lijst van de te beantwoorden vragen;

f) een nauwkeurige beschrijving van de plaats waar de huiszoeking moet worden verricht en van de voorwerpen die in beslag moeten worden genomen;

g) een beschrijving van iedere bijzondere procedure die moet worden gevolgd bij de uitvoering van het verzoek; en

h) gegevens betreffende de vergoedingen waarop de getuige of de deskundige, die in de verzoekende Staat moeten verschijnen, recht zouden kunnen hebben.

Artikel 16

Uitvoering van het verzoek en terugzending van de voorwerpen

1. De Centrale Overheid van de aangezochte Staat geeft zo spoedig mogelijk gevolg aan het verzoek of verzendt het, indien nodig, voor uitvoering aan de bevoegde overheid die, in de mate van het可能的, het verzoek uitvoert.

De rechterlijke overheden van de aangezochte Staat zijn bevoegd voor het uitreiken van dagvaardigen om te verschijnen, van huiszoekingsbevelen of van andere beschikkingen die nodig zijn voor de uitvoering van het verzoek.

2. De verzoeken worden uitgevoerd in overeenstemming met het intern recht en de interne procedures van de aangezochte Staat, tenzij deze Overeenkomst er anders over beschikt. De in het verzoek aangegeven procedures worden nageleefd, zelfs indien zij in de aangezochte Staat ongebruikelijk zijn, voor zover zij niet uitdrukkelijk verboden zijn door de wetten van die Staat.

3. De aangezochte Staat kan afschriften van de stukken verstrekken, daaronder begrepen documenten, dossiers en bewijsmateriaal, verkregen ter uitvoering van het verzoek. De aangezochte Staat verstrekkt, op verzoek van de verzoekende Staat, in de mate van het mogelijke de originelen.

4. De verzoekende Staat zendt, onverminderd de bepalingen van artikel 7, alle

b) the identity and location of a person to be served, that person's relationship to the proceeding and the manner in which service is to be made;

c) the identity and location of persons from whom evidence is sought;

d) a description of the manner in which any testimony is to be taken and recorded;

e) a list of questions to be answered;

f) a precise description of the place to be searched and the items to be seized;

g) a description of any particular procedure to be followed in executing the request; and

h) information relating to the allowance to which the witness or expert appearing in the Requesting State may be entitled.

Article 16

Executing Requests and Return of Items

1. The Central Authority of the Requested State shall promptly comply with the request or, when appropriate, transmit it for execution to the authority having jurisdiction, which shall make best efforts to execute the request.

The judicial authorities of the Requested State shall have jurisdiction to issue subpoenas, search warrants or other orders necessary to execute the request.

2. Requests shall be executed according to the domestic laws and procedures of the Requested State except to the extent that this Treaty provides otherwise. Procedures specified in the request, even if unfamiliar to the Requested State, shall be followed except to the extent specifically prohibited by the laws of the Requested State.

3. The Requested State may furnish copies of items, including documents, records, and articles of evidence, obtained in executing a request. Upon application of the Requesting State, the Requested State shall make every effort to furnish original items.

4. Except as provided in Article 7, the Requesting State shall return any items

rapidement que possible tous les objets qui ont été fournis en exécution de la demande d'entraide à moins que l'État requis n'y renonce.

Article 17

Autorités centrales

1. Toute demande d'entraide est présentée et exécutée par l'intermédiaire d'une Autorité centrale pour chacun des États contractants. Ces Autorités centrales communiquent directement entre elles en vue de l'application des dispositions de la présente Convention.

2. Aux fins de la présente Convention, on entend par Autorité centrale:

- a) pour le Royaume de Belgique, le Ministre de la Justice, son représentant ou son délégué;
- b) pour les États-Unis d'Amérique, l'*Attorney General* ou les représentants qu'ils aura désignés.

Article 18

Frais et traductions

1. L'État requis prête son assistance à l'État requérant sans participation financière de cet État à l'exception des honoraires d'experts privés si la demande autorise le recours à ces experts.

2. L'État requérant supporte toutes les dépenses relatives au transfèrement d'une personne détenue qui a été effectué sur base des articles 9 et 10.

3. Si, au cours de l'exécution de la demande, il s'avère manifeste que, pour y donner suite, des frais exceptionnels doivent être engagés, les Autorités centrales se concertent sur les modalités et conditions auxquelles l'exécution de la demande peut être poursuivie.

4. Les demandes prévues par la présente Convention sont établies en langue anglaise et en langue française ou néerlandaise; toutefois, les lettres de transmission émanant d'une Autorité centrale ne doivent pas être traduites.

S'il y a lieu, les pièces jointes à ces demandes sont traduites par l'État requérant.

La traduction des documents fournis en exécution des demandes incombe à l'État requérant.

voorwerpen die verstrekt werden voor de uitvoering van het verzoek tot rechtshulp zo snel mogelijk terug, tenzij de aangezochte Staat er afstand van doet.

Artikel 17

Centrale Overheden

1. Alle verzoeken om rechtshulp worden ingediend en uitgevoerd door tussenkomst van een Centrale Overheid voor elk van de overeenkomstslijtende Staten. Deze Centrale Overheden onderhouden rechtstreeks contact met elkaar met het oog op de toepassing van de bepalingen van deze Overeenkomst.

2. In deze Overeenkomst wordt verstaan onder Centrale Overheid:

- a) voor het Koninkrijk België, de Minister van Justitie, zijn vertegenwoordiger of zijn gemachtigde;
- b) voor de Verenigde Staten van Amerika, de *Attorney General* of de door hem aangewezen vertegenwoordigers.

Artikel 18

Kosten en vertalingen

1. De aangezochte Staat verleent hulp aan de verzoekende Staat zonder financiële tussenkomst van deze Staat, met uitzondering van de erelonen van particuliere deskundigen indien het verzoek toestaat op deze deskundigen een beroep te doen.

2. De verzoekende Staat draagt alle kosten met betrekking tot de overbrenging, op grond van de artikelen 9 en 10, van een persoon in hechtenis.

3. Indien in de loop van de uitvoering van het verzoek duidelijk blijkt dat uitzonderlijke kosten moeten gemaakt worden om er gevolg aan te geven, dan plegen de Centrale Overheden overleg met elkaar wat de modaliteiten en voorwaarden betreft volgens dewelke de uitvoering van het verzoek kan worden verdergezet.

4. De door deze Overeenkomst bedoelde verzoeken worden opgesteld in de Engelse taal en in de Franse of de Nederlandse taal; de begeleidende brieven uitgaande van een Centrale Overheid hoeven echter niet te worden vertaald.

Indien nodig worden de bij deze verzoeken gevoegde stukken vertaald door de verzoekende Staat.

De verzoekende Staat is belast met de vertaling van de stukken die verstrekt worden ter uitvoering van de verzoeken.

furnished in execution of requests for assistance as soon as possible unless the Requested State waives their return.

Article 17

Central Authorities

1. All requests for assistance shall be made and executed through a Central Authority for each Contracting State. The Central Authorities of the two States shall communicate directly with each other for the purpose of carrying out the provisions of this Treaty.

2. For the purposes of this Treaty, the term «Central Authority» means:

- a) for the Kingdom of Belgium, the Minister of Justice or his representative or delegate;

b) for the United States of America, the Attorney General or officials designated by him.

Article 18

Costs and Translations

1. The Requested State shall render assistance without cost to the Requesting State except for fees of private experts authorized by the request.

2. The Requesting State shall bear all expenses related to the transfer under Articles 9 and 10 of a person in custody.

3. If during the execution of the request it becomes apparent that expenses of an extraordinary nature are required to fulfill the request, the Central Authorities shall consult to determine the terms and conditions under which the execution of the request may continue.

4. Requests under this Treaty shall be provided in English and either French or Dutch; however, letters of transmission from the Central Authority need not be translated.

Attachments to such requests shall be translated as necessary by the Requesting State.

Translation of documents provided pursuant to requests is incumbent on the Requesting State.

Article 19

Artikel 19

Article 19

Autres conventions et droit interne

L'entraide et les procédures résultant de la présente Convention ne font pas obstacle aux entraides et procédures prévues par d'autres conventions ou accords internationaux, ainsi que par le droit et la pratique internes des États contractants.

Article 20

Entrée en vigueur et dénonciation

1. La présente Convention sera ratifiée. L'échange des instruments de ratification aura lieu à Bruxelles le plus tôt possible.

2. La présente Convention entrera en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit la date de l'échange des instruments de ratification.

3. La présente Convention s'applique aux infractions commises aussi bien avant qu'après son entrée en vigueur.

4. Chacun des États contractants peut dénoncer la présente Convention par notification écrite à l'autre État contractant. Cette dénonciation sortira ses effets six mois après la date de ladite notification.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

FAIT à Washington, le vingt-huit janvier 1988, en double exemplaire, en langue anglaise, française et néerlandaise, les trois textes faisant également foi.

*Pour le Gouvernement
du Royaume de Belgique:*

*Pour le Gouvernement
des États-Unis d'Amérique:*

Andere overeenkomsten en intern recht

De uit deze Overeenkomst voortvloeiende rechtshulp en procedures vormen geen belemmering voor de rechts-hulp en procedures waarin voorzien is door andere internationale overeenkomsten of akkoorden, alsmede door het intern recht en de interne praktijk van de overeenkomstsluitende Staten.

Artikel 20

Inwerkingtreding en opzegging

1. Deze Overeenkomst dient te worden bekraftigd. De uitwisseling van de bekraftigingsoorkonden vindt zo spoedig mogelijk plaats te Brussel.

2. Deze Overeenkomst treedt in werking de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum van de uitwisseling van de bekraftigingsoorkonden.

3. Deze Overeenkomst is van toepassing op misdrijven, begaan zowel voor als na zijn inwerkingtreding.

4. Iedere overeenkomstsluitende Staat kan deze Overeenkomst opzeggen door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de andere overeenkomstsluitende Staat. De opzegging wordt effectief zes maanden na de datum van de kennisgeving.

TEN BLIJKE WAARVAN, de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Washington, op achttien-twintig januari 1988, in twee exemplaren, ieder in de Engelse, de Franse en de Nederlandse taal, de drie teksten zijnde gelijkelijk authentiek.

*Voor de Regering van
het Koninkrijk België:*

*Voor de Regering van
de Verenigde Staten van Amerika:*

Other Treaties and Domestic Laws

Assistance and procedures provided by this Treaty shall not impede any assistance or procedure available under other international conventions or arrangements or under the domestic laws and practices of the Contracting States.

Article 20

Entry into Force and Termination

1. This Treaty shall be subject to ratification; the instruments of ratification shall be exchanged at Brussels, as soon as possible.

2. This Treaty shall enter into force on the first day of the second month after the exchange of the instruments of ratification.

3. This Treaty shall apply to offenses committed before as well as after it enters into force.

4. Either Contracting State may terminate this Treaty at any time by giving written notice to the other Contracting State. The termination shall be effective six month after the date of such notice.

IN WITNESS, WHEREOF, the undersigned, being duly authorized for this purpose, have signed this Treaty.

DONE at Washington, in duplicate, this twenty-eighth day of January, 1988, in the English, French and Dutch languages, all three texts being equally authentic.

*For the Government
of the Kingdom of Belgium:*

*For the Government
of the United States of America:*

**AVANT-PROJET DE LOI
SOUMIS AU CONSEIL D'ÉTAT**

Avant-projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et les États-Unis d'Amérique concernant l'entraide judiciaire en matière pénale, et annexe, signée à Washington le 28 janvier 1988

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

La Convention entre le Royaume de Belgique et les États-Unis d'Amérique concernant l'entraide judiciaire en matière pénale, et annexe, signée à Washington le 28 janvier 1988, sortira son plein et entier effet.

**VOORONTWERP VAN WET
VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE**

Voorontwerp van wet houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika aangaande de rechtshulp in strafzaken, en bijlage, ondertekend te Washington op 28 januari 1988

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

De Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika aangaande de rechtshulp in strafzaken, en bijlage, ondertekend te Washington op 28 januari 1988, zal volkomen uitwerking hebben.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le ministre des Affaires étrangères, le 4 septembre 1996, d'une demande d'avis sur un projet de loi «portant assentiment à la Convention entre le royaume de Belgique et les États-Unis d'Amérique concernant l'entraide judiciaire en matière pénale, signée à Washington le 28 janvier 1988», a donné le 28 octobre 1996 l'avis suivant:

Dispositif

La Convention pour laquelle l'assentiment est demandé comporte une annexe (*cf.* article 8.2). Il doit en être fait mention dans l'intitulé ainsi que dans le dispositif de l'article 2 de la loi en projet.

La chambre était composée de :

M. J.-J. STRYCKMANS, président de chambre;
 MM. Y. BOUCQUEY et Y. KREINS, conseillers d'État;
 MM. J. DE GAVRE et P. GOTHOT, assesseurs de la section de législation;
 Mme J. GIELISSEN, greffier.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. M. BAUWENS, référendaire adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

Le Greffier,
 J. GIELISSEN.

Le Président,
 J.-J. STRYCKMANS.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 4 september 1996 door de minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet «houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika aangaande de rechtshulp in strafzaken, ondertekend te Washington op 28 januari 1988», heeft op 28 oktober 1996 het volgend advies gegeven:

Bepalend gedeelte

De Overeenkomst waarvoor de instemming gevraagd wordt, omvat een bijlage (*cf.* artikel 8.2). Deze dient in het opschrift en in het dispositief van artikel 2 van de ontworpen wet vermeld te worden.

De kamer was samengesteld uit :

De heer J.-J. STRYCKMANS, kamervoorzitter;
 De heren Y. BOUCQUEY en Y. KREINS, staatsraden;
 De heren J. DE GAVRE en P. GOTHOT, assessoren van de afdeling wetgeving;
 Mevrouw J. GIELISSEN, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer J. REGNIER, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer M. BAUWENS, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J.-J. STRYCKMANS.

De Griffier,
 J. GIELISSEN.

De Voorzitter,
 J.-J. STRYCKMANS.